

The image shows the front page of the Armenian daily newspaper 'Azg'. The title 'Azg' is written in large, bold, black letters at the top. Below the title, the word 'Armenian daily' is printed in smaller black letters. In the center of the page, there is a large, dark rectangular area containing several columns of Armenian text. At the very bottom of the page, there is some smaller, less distinct text.

Azg
armenian daily

«Հայկական ավիատուղիների» ինժնարքիոր կործանվել է Իրանում

Երեկ առավոտյան Թեհրանից Սարրի ուղեւորված ՅԱԿ-40 ինքնարիոդ մի խանի ժամ անց անհետացել է Իրանի օդային երթեւկության համակարգի մարմինների տեսադաշտից: Ժամը մոտ 15-ի սեկոմաններում հայտնի է դարձել, որ ինքնարիոդ վթարի է ենթարկվել: Օդանավի առանձին բեկորներ հայտնաբերվել են Թեհրանից հյուսիս-արեւելք գտնվող Սարրի խաղաքի (Սազանդարանի նահանգ) մերձակայիրում: Ըստ «Ռոյթեր» գործակալության հաղորդագրության վթարից գոհվել են ինքնարիոդի ողջ անձնակազմը, ինչ ուղանալու նախարար Ռահման Ղայմանը, փոխնախարար, ինչ Մեջլիսի 6 դաշտամավորներ եւ նրանց ուղեկցող 22 դաշտոնատար անձին:

«Ազգի» տեղեկություններով, ինք-
նարիոդ դատկանում է «Դայլկական
ավիաուղիներ» ընկերությանը, եւ եր-
կարաժամկետ Վարձակալությամբ
արդեն երկար ժամանակ աշխատում

PrwGh srwGumarsh GwJswrwrn:

ԱՏԵՓԱՆԱԿԵՐԸ, 17 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մայիսի 19-ին նախատեսվում է դարձաղյան հակամարտության կարգավորման հարցով ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի դաշվիրակության այցը ԼՂԴ: Խնդես հայտնվեցին ԼՂԴ ԱԳՆ մասունքի ծառայությունում, առաջին անգամ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների մասնակցությամբ նախատեսվում է անցկացնել Աղրթեցանի եւ Լեռնային Դարձաղյան զինված ուժերի սփյան գծի դիմարկում, որի ընթացքում միջազգային միջնորդները Աղդամի կողմից կիստեն դաշտանական դիրեց եւ մուտք կգործեն ԼՂԴ: Նախատեսված է այց Մարտակերտի շրջան, հանդիդում շրջանային դեկանալարների հետ, այցելություն XIII-րդ դարում կառուցված Գանձասարի վանք, մերձակա Վանք պյուղի ժամանակակից փայտամշակման կոմքինատ: Նույն օրը երեկոյան համանախագահներ Շերի Քավանոյին, Նիկոլայ Գրիգորյանին եւ Ֆիլիպ Դյուտիմենին կը նդունեն ԼՂԴ ԱԳ նախարար Նաիրա Մելիքյանը եւ հանրապետության դաշտանության նախարար, գեներալ-լեյտենանս Սեյրան Օհանյանը: Մայիսի 20-ին կկայանան ԵԱՀԿ դաշվիրակության հանդիդումները ԼՂԴ-ում հավատարմագրված միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ, ինչդեռ նաեւ այց հանրապետության վարչական շրջաններից մեկը, որից հետո Մինսկի խմբի համանախագահները եւ նորաց ուժեւող անձինչ կմենանեն Յանաչան:

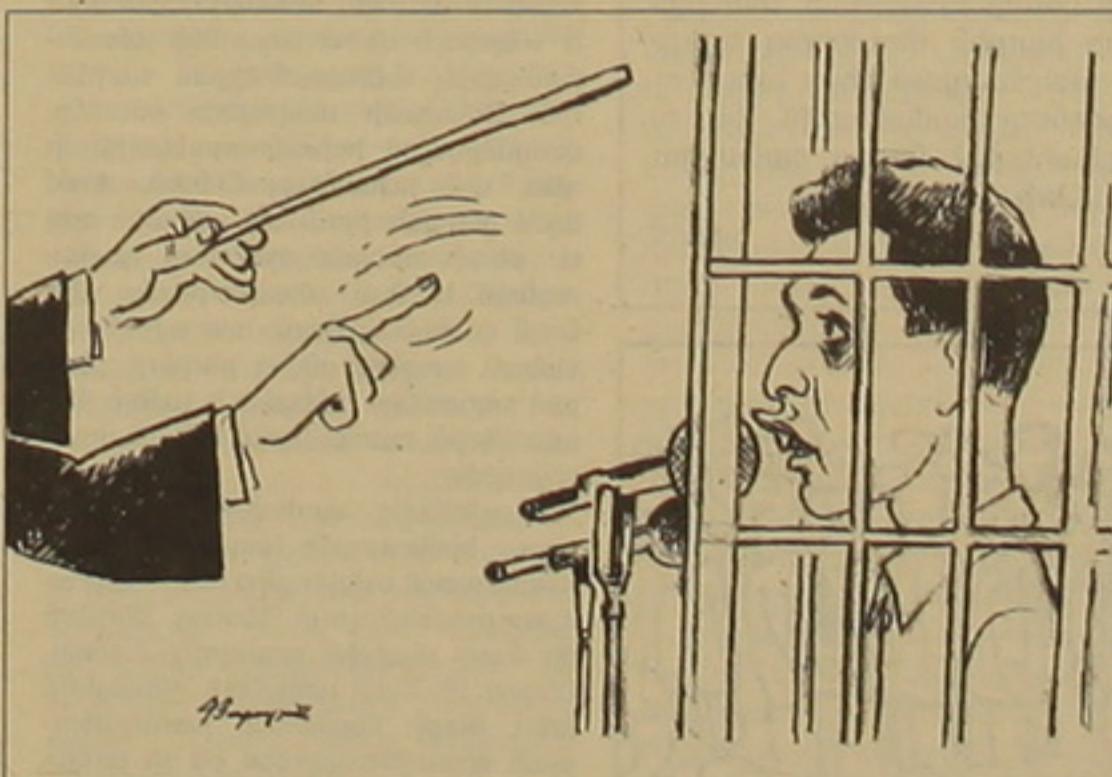
ԿԱՐԳԱՎՈՒՅՔ

Ոուսաստանի հայ
մտավորականները դատաղարտում են
նախկին արքեղին կողովուի
գործողությունները

Ինչուս ակնկալում էիմ. Երեկ Մայր արոռ Սր. Էջմիածնի տեղեկատվության համակարգը դաւտում է հրադարակեց նախորդ օրը Նոր Նախիջեւանի եւ Ոուսաստանի թեմի նախկին առաջնորդ Տիրան արք. Կյուրեղյանին կարգալույթ հոչակելու մասին Ամենայն հայոց հայրապետի վճիռը. (Ի դեռ. սա 2-րդ դեմքն է. Երբ կարգալույթ է հոչակվում Նոր Նախիջեւանի եւ Ոուսաստանի թեմի նախկին մի առաջնորդ առաջինը դատահել է 1976 թ. Երբ եղանկահիւատակ Վազգեն Ա հայրապետը կարգալույթ է արել Պարգև Մրազանին. Ինչուս Երեւում է. Մոսկվան շահ գրավիչ դատար է մեր մի շարք եկեղեցականների համար). Եվ ինչուս ստավում էր. Տիրան (Ղազարու) Կյուրեղյանը հայրապետական այդ վճույց հետո էլ շարունակում է իր անհնազանդությունը. Ըստ «Ազատություն» ռադիոկայանի. Երեկ նա մամլո ասուլիս է տվել մոսկովյան լրատվամիջոցների համար եւ փորձել է վիճարկել Ամենայն հայոց հայրապետի վճիռ վկայակոչելով ինչ-որ կանոնադրություն. Այնինչ. Հայ եկեղեցու հայստանյան ու «Աերին» թեմերի համար 1991 թ. Վազգեն Ա հայրապետի կողմից մշակված ու հաստաված կանոնադրության («Կանոնադրության նախահավիր») 38-րդ հոդվածի համաձայն եկեղեցական կարգալույթ հոչակելու իրավասությունը բացառադես տրված է Ամենայն հայոց կաթողիկոսին թեմակալ առաջնորդի եւ թեմական խորհրդի տեղեկագրի հիման վրա. Իսկ Տիրանի դարագյում մենք գիտենք. որ Նոր Նախիջեւանի եւ Ոուսաստանի թեմական խորհուրդը (նախագահ Արքու Շիլինգարով) հավաքարար թե անդամներն առանձին-առանձին. գրավոր բազմաթիվ բողոքներ են ներկայացրել Վեհափառ հայրապետին. Եվ ոչ միայն նրանք.

Նաիրի Շունանյանին իրավական օգնություն
ցույց տվողները հայտնաբերվեցին...

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
Ամբաստանյալ Ն. Դունանյանն ի-
րենց հանձնվելու «արարողության»
նկարագրությամբ երեկ ավարտեց ա-
հարելեցական խմբի գործունեու-
թյան մասին իր դատավճռական
ցուցմունքները եւ անցավ նախարա-
նական մարմնի առաջադրած մե-
ղադրանքների մեկնաբանությանը:
Իր անհամածայնությունը հայտնեց
ահարելեցական խմբին առաջադր-
ված՝ դիտավորությամբ սղանու-
թյուններ կատարելու, նույն շարժա-
ռիթմներով մյուսներին վիրավորելու,
թվով 91 անձանց ազատությունից
գրկելու, աղօրինի զենք եւ զինամ-
թերք ծեռլ բերելու, Ամ-ի գովայ դի-
տավորությամբ ոչնչացնելու եւ
մյուս մեղադրանքներին, հերթեց նա-
խարանական մարմնի կողմից
դրանց տված հիմնավորումները:

լին, ասելով, որ նա անցել է դաշտանական ճառի հերթում և մեղադրանքո, որը կարող է անել հետազա-

յում: Նախագահողը հանասի՞ց էր
փաստաբանի հետ, որից սկսութեց
ամբաստանյար:

Մայիսի 16-ին Ուսաստանի հայ մշակորականության ներկայացուցիչները հանդես են եկել Դայ առավելական եկեղեցու Նոր Նախիջեանի եւ Ուսաստանի թեմի նախկին առաջնորդ, այժմ կարգալույժ Տիրան (այժմ Ղազարոս) արք. Կյուրեղյանի «անվայել եւ աղբաբարոյական» գործողությունները դատաղարտող հայտարարությամբ: Ուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի ակադեմիկոսներ Աղյանը, Ազայանը, Աղայանը, Արարեկովը, Ներսիսյանը, Սարգսյանը, Թախտաջյանը, ՈԳԱ թղթակից անդամներ Դարությունյանը, Բաղդասարվը, Դարությունովը, Դանիլյանը, Բարձրայանը, Փիրումովը եւ Ուսական գիտության այլ հայտնի գործիչներ Տիրան արք. Կյուրեղյանի վարեն անվանել են «խելակորույս հոգեւորականի անօրինական արարքներ» եւ կոչ են արել Ամենայն հայոց Գարեգին Եկեղեց կաթողիկոսին «արդարացի գնահատական տալ «մի խումբ հերձվածողների» աղակառուցողական գործունեությանը, որոնք փորձում են այսօր Մոսկվայում «կամայականություն գործել եւ ղղծել հասարակ հավատացյալների հոգիները»:

Դիմումի հետինակաները Դայ առաջական եկեղեցու առաջնորդից դահանջել են «չխաղաղել եւ ամուսնակամք դրսեւորել»: Նրանի նաեւ կոչ են արել Ուսաստանի եւ, մասնավորապես, Մոսկվայի հայ համայնքի անդամներին համախմբվել Սուրբ Էջմիածնի, Գարեգին Եկեղեց կարողիկոսի եւ Դայ առավելական եկեղեցու Ուսաստանի եւ Նոր Նախիջեանի թեմի առաջնորդ Եղրաս Վարդապետ Ներսիսյանի ընուց:

Ուսական ստեղծագործական եւ գիտական մշակորականության մի շարք այնուհի հայտնի ներկայացուցիչներ, ինչպիսիք են Եմիտաժի սնօրեն Բորիս Պիոտրովսկին, ԳՐԻ գիտաժեխնիկական կենտրոնի սնօրեն Դենրիկ Մանուկյանը, Ուսաստանի վասակավոր արժիսութիւն Ուլրինա Քալանքարյանը, Ուսաստանի Բժշկական գիտությունների ակադեմիայի ակադեմիկոս Արտեմ Տուսալյանը, ՈՂ Ժողովրդական արժիսութիւն Մարիա Ղամբարյանը եւ այս ուրիշներ կոչով դիմել են Մայր արքո Սուրբ Էջմիածնին, «զերծ դահել հայերին անդարձությունից եւ կործանարար անջավածությունից», որին հանգեցնում են Տիրան Կյուրեղյանի ներկայիս գործողությունները:

«Հայաստանը եւ Աղրբեջանը ներփին
ու արտափին ճշումների տակ են»

Qrnjut miñkrhliwú pkrpn

«Բանակցությունները փխրուն են: Անցյալ շաբաթ Յ. Ալիեր Դայաստանը համեմատեց հիմլերյան Գերմանիայի հետ եւ երդվեց, որ հայ ագրեսորները ղասմվելու են: Ո. Թոչարյանն ասել է, որ ղատրաս է վերադառնալ ռազմադաշտ, եթե Յ. Ալիեր դա է ուզում», մայիսի 17-ի համարում գրում է «Wall Street Journal»-ը: Ամերիկյան հեղինակավոր թերթը գրում է, թե համաձայն Քի Վեսթի բանակցություններից ղարգ դարձած որու մանրամասների, Դայաստանը դուրս է գալու «օկուլացված տարածներից», ԼՂ-ն միջանց-

Իով միանալու է Յայաստանին, իսկ
Աղրբեջանը Նախիջեւանի հետ
կառվելու է միջանցիով։ Թերթը
նույն է, թե որտեղով է անցնելու այդ
մեամբ։

«Տեղի եւ օսարերկյա վերլուծաբանների կարծիքով, 78-ամյա Ալիելը, որի առողջությունը օր-օրի վատթարանում է, ցանկություն ունի համաձայնագիր ստորագրել, առա իշխանությունը փոխանցել որդուն», եւսում է թերթը, իիշեցնելով, որ երկու երկների նախազահները ԼՂ հարցում ներփակ եւ արտափակ ճնշում-ների սակ են:

Գրողների համագումարը սկսվեց

Երեկ ազգային ակադեմիայի մեծ
ղահլիճում սկսվեց Դայաստանի
Գրողների միության հետքական՝ 13-րդ
համագումարը։ Միության Վարչու-
թյան նախագահ Դրան Մարետույա-
նի հակիրծ խոսից հետո անցած տա-
րիների գրական հունձի մասին խո-
սեցին գրականագետներ Զավեն Ավե-
սիսյանը եւ Սեյրան Գրիգորյանը։ Այ-
նուհետեւ սկսվեց մատերի փոխանա-
կություն։ Նախահամագումարյան
ժիկացած մընոլորտը համագումարի
գոնե առաջին օրը Իիչ էր նկատվում։
Այսօր համագումարը շարունակե-
լու է աշխատանքը, որի մասին տեղե-
կատվություն կտղագրվի մեր թերթի
առաջիկա համարում։

Առաջարկում է կարգավորումը Տեղափոխել իրավական հարթություն

«Հայաստանը Աղրքեզանին սալիս է հող, փոխարենը
ստանում թուղթ»

«Ազատագրված տարածքներն Աղբ-
թօքանին տալու դեմում Լեռնային
Ղարաբաղը «մերկանում» է: Խա-
խազահ Թոշարյանի նշած երես նա-
խաղայմանները բավարար չեն,
ի՞նչ են նշանակում միջազգային
երաշխիներ, երբ Հայաստանը
դատարաս է ազատագրված տա-
րածքները տալ Աղբթօքանին», ահա-
զանգեց Ղեմկուսի նախազահ Ա-
րամ Սարգսյանը երեկ «Ազատագր-
ված տարածքների դատավանու-
թյուն» հասարակական նախաձեռ-
նության եւ «Ի դատավանություն
լՂՅ» ևազմելունեան համատեր

ղամբով։ ԼՂԻՄ-ը հակամարտության սկզբից ի վեր գործել է ԽՍՀՄ օրենքներով, ԽՍՀՄ փլուզումից հետո՝ միջազգային օրենքներով։ Եթ Աղրթագործության հայտարարության դուրս գալու մասին եւ իրեն հոչակեց 1918-20 թթ. մուսավարական հանրապետության իրավահաջորդ։ ԼՂԻՄ-ը որոշեց հանրավետով դուրս գալ ընդիհանուր դետությունը լիոդ Աղրթագործության մաս ԽՍՀՄ կազմում, որը բռնյ էր տախու օրենքը։ ԽՍՀՄ Տռհումից հետո ԼՂ.Ն. Ելենով միջազգային օրենքներից, իր ղամբական բնօրրանի հանձնողությական հանրավետով հոչակեց անկախ դետականություն։ Տես Աններու հակասածին։

Այս համար առաջին աշխատանքը կազմութեալ է Ա. Մանասյանը, ակադեմիկոս Լ. Աղալովյանն իրենց ելույթներում համաձայնություն հայտնեցին Ա. Սարգսյանին, դնդելով, որ դարաբաղյան խնդիրը իրավական հարթություն տեղափոխելով է հնարավոր միայն հակամարտության կարգավորման արդար լուծման հասնել: Ըստ Լ. Աղալովյանի «Եթե ազատագրված տարածները տանի Աղրեգանին, ոազմական առումով եւ ԼՂՀ-ն, եւ ՀՀ-ն կդառնան խոցելի: Անուետ, կոմունիկացիաները տեսի բացվեն, բայց մնան Դայաստանի հսկողության տակ»:

Առև Մանուչարյանն իր ելույթում մի քանի անգամ շետեց, որ չողեսք է հավատալ ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի, Ռուսաստանի երաշխիքի խոստումներին. «ԱՄՆ-ը իինա ասում է, որ երաշխավորում է կոմունիկացիաների առահովությունը. Վաղը կասի, թե դրա ուրաջ դայմանավորվածությունը չի կատարվում և կոմունիկացիաները մեր

Նելու է իր Վերահսկողության տակ: Ինչ կատարվեց Դարավագիայում, նույնը կրկնվելու է Դայասանում: Վաղը Դայասանում կիայտնվի ԱՄՆ-ի, ՆԱՏՕ-ի զորքը: Թե դաշնինի անդամ որ դեսության զորքն է Վերահսկելու կոմունիկացիաները, դա կորուվի: Այս տարածաշրջանում ՆԱՏՕ-ի դատասխանատուն թուրիան է: Սա մահացու վտանգ է Դայասանի համար»: Միենալուն ժամանակ, սոցությունի առաջնորդն ասաց, որ բանակցություններում հայկական կողմը չդեմք է «ոչ» ասի ամերիկյան, արեւմսյան առաջարկությանը եւ դեմք է ներկայացնի դարարադյան կարգավորման իր տարբերակը: Ըստ դրն Սանուչարյանի, «Դայասանը հանձնում է հող, դիրական բան, փոխարենը ստանում թուղթ, որի վրա ԱՄՆ-ը, ՌԴ-ը եւ Ֆրանսիան ինչ-ինչ երաշխավորություններ են գրել: Բալկաններում այդդիսի երաշխիներով մի քուղթ ունեին Կրահնայի սերբերը: Այսօր ոչ քուղթը կա, ոչ Կրահնայի սերբերն»:

«Կլոր սեղանի բննաւկումներին, որոնց մասնակցում էին ՀՊԿ-ը, ՍԻԱ-ը, «Հանրապետությունը», այլ կուսակցություններ, անհատ գործիչներ, դաշնաբաններ, արցախյան ազատամարտի մասնակիցներ, ինչպես նաև ՀՀ-ում ՈՂ դեսպանատան մի դիվանագետ, եղանակավել արմատական ելույթներ մասնավորապես կոմունիկացիաների վերաբացման դեմ, Նախիջեւանի հարցին վերաբերող ելույթներ: Մեկ հարցում բոլոր ելույթը ու նեցողները համակարծիք էին. առաջնահերթ է ներկա բանակցությունների ծախողությունը:

Ամենայն Դայոց կարողիկոսը եկեղեցական օրենսդրությամբ օժշված է ամեն տեսակի կազմակերպական խնդիրներ լուծելու արտօնությամբ, ինչը եւ նա կատարեց Դայ Առաքելական եկեղեցու Ռուսաստանի եւ Նոր Խախիթ-ւանի թեմի Մոսկվայի նախկին առաջնորդի նկատմամբ: Այս մասին մայիսի 16-ին «Արմենիա» հեռուստաալիֆին տված հարցազրույցում նշեց ԴՊԿ Դանրապետական Վարչության ատենադես, Դայ առաքելական եկեղեցու ազգային-եկեղեցական ժողովի ղատգամավոր Ռուբեն Միրզախանյանը:

Հարց է ծագում, Եթե ՅՈԱԿ ԴՎ ա-
սենադեսը, թե ինչու Եկեղեցու սղա-
սավորը, ընդունելով իրեն դատունից
ազատելու հանգամանքը, կատարում է
նման ժառակի ոչ ընդունելի հայտարա-
րություններ եւ կազում Տվյալ արորից:
«Մենի շատես եղել են Սովորակայում,
եւ այն, ինչի ականատեսն են լինում
հայկական Եկեղեցու օջախառում, որ-
տեղ նաև գտնվում է հայկական գերեզ-

մանաւունը, զարհութեյի է եւ ոչ մի ընդհանրություն չունի ընդհանրապես հօգեւոր կյանիի հետ։ Այդ տարածքը վերածված է մի զավառական ուղկայի Ռուսաստանի մայրաքաղաքում։ Վաճառում են սիզարետներ, խմիչներ։ Եւ սա վերահսկվում է նախկին թեմակալ առաջնորդի կողմից», հայտարարեց Միրզախանյանը։ Ասվածից նա եղակացնում է, որ գուցե այստեղ ավելի շատ նյութական բարեկեցությունից եղող խնդիրներ են, քան թե ազգին, ժողովրդին, եկեղեցուն ծառայելու հարցեր։ Նա կարծում է, որ շատ կարծ ժամանակամիջոցում այդ բոլոր խնդիրները կլուծվեն։ Ո. Միրզախանյանը նետց, որ դժվարանում է քացարություն տալ այն հանգամանին, որ որու թերթեր փորձում են կատարվածը ներկայացնել որդես դառակուում, «ոռովհետեւ նույն հաջողությամբ Ռուսաստանի թեմի նախկին առաջնորդը կարող է հայտարարել, որ վաղը տեղի է ունենալու աշխարհի վերջը»։

ՈՌՍԱՏԱՆԻ հայ մՏԱՎՈՐԱԿԱՆՆԵՐԸ դատապարտում են ...

ԱԿԻՂՋԸՆ ԵԶ

Նրա վարժագիծը, ինչողեւ գտնում են
այդ դիմումի հեղինակները, «արարա-
վորում է Հայ եկեղեկու սղասավորի
վեհ կերպարը»:

Ինչդես հաղորդում է CNA գործակալությունը, մի քանի օր ավելի վաղ Տիրան Կյուրենյանը հայտարարել է Ամենայն Հայոց կարողիկոսի ենթակայությունից Ուսասանի եւ Նոր Նախիջեւանի թեմի դուրս գալու մասին:

Բանն այն է, որ 2000 թ. հոկտեմբերին հայրադեսական տօնինությամբ Տիրան Կյուրեղյանը «այլ դատասխանատու աշխատանքի անցնելու կաղակցությամբ» ազատվել է Ուսւաստանի եւ Նոր Խախտեանի թեմի առաջնորդի դարտականություններից, ինչը լես նաեւ Ուսւ Ուղղափառ Եկեղեցու դատիարքությունում Յայ առաքելական Եկեղեցու ներկայացուցչի դատականություններից:

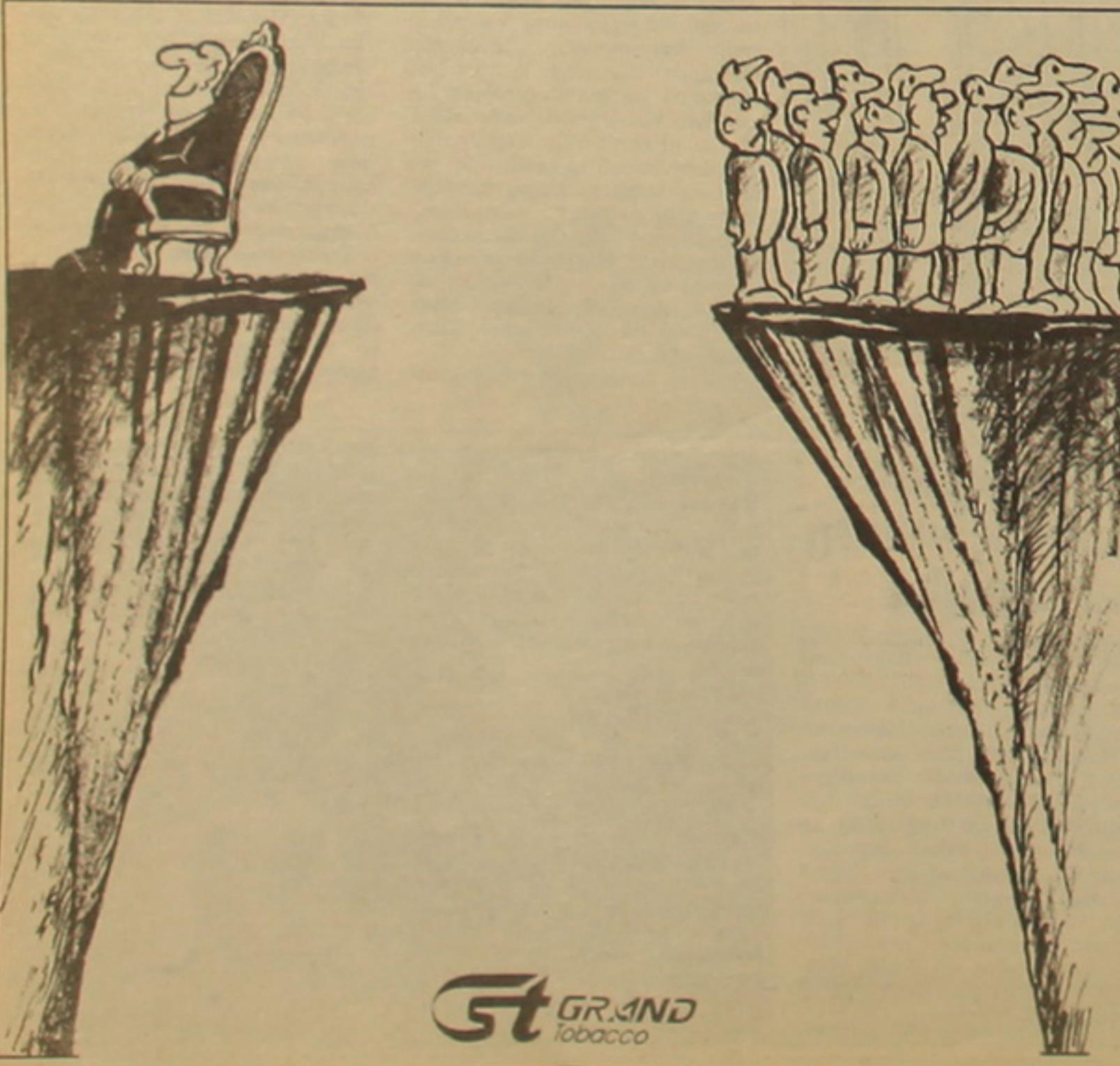
«Տայկական ժամանակը» խախտել
է մեզ հետ կնքած դայմանագիրը

Ասում է «Գինդ» սպազրւտան սարկություն

Երեկ լույս չտեսավ «Հայկական ժամանակ» օրաբերքը: Ըստ դրա զիշավոյ խմբագիրի, ինչողև նաև «Առավելութերի» «Տեղեկությունների», դատձան ները ֆինանսական չեն: Արտադրությունն է ստեղծվում, որ տեղի ունենում այն, ինչ հաճախ կատարվում է «Տիգրան Մեծ» տղարանի անսահմանափակ մենաշանության տարիներին: Տղարանի անփոփոխ և սորտը վկայակութեղով իշխանություններին (լուսակացնելով այն իշխանություններին, որոնք այժմ ընդդիմություն են) անհաջող որեւէ թերքի ունեցած դարսերը, դադարեցնում է նրա տղագործությունը: Այս նույն ժամանակ մյուս, այդ բվում դեպական բյուջեից սնվելով թերքերը, չնայած տղարանին ունեցած էլ ավելի մեծ դարսերին, շարունակում են անարգե տղագործել:

Իրավիճակը փոփոխվեց «ԵՎՐԱ
ՍԻԱ» հիմնադրամի կողմից «ԳԻՆԵ»
ՏՐԱՎՐԱՏԱՆ ՍՏԵՂԾՈՒՄԻՑ հետո։ Դանա-
ՌԵՏՈՒՐՅՈՒՆՈՎ լույս տեսնող թԵՐԵՑ
ՄԻ ՄԱՍԸ ՍԿՐԵՋԻՆ ՏՐԱԳՐՎԵԼ Այսու-
ԱՆցած ՄԻ ԽԱՆԻ ԱՄԽԱՆԵՐԻ ԸՆՔՐԵԳԻՆ
ՈՐԵԼ ԹԵՐՔԻ ԸԿԱՏԱՆԱԲ ԽՏՐԱԿԱՆՈ-
ՐՅԱՆ ՄԻԶԱԴԵԼ ԿԱՐԺԵՆ ԲԵ ՀԻ ԱՐՁԱ-
ՆԱԳՐՎԵԼ։ ԵՎ ԱԽՈՇ «ԴԱՅԼԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱ-
ՆԱԼԻ» ՏՐԱԳՐՈՒՐՅԱՆ ԴԱՊԱՐԵԳՈՒՄ-
ԲԱՆԻ ՆՐ ՕՐԱՔԵՐՔԻ ՏՏԱՎԼԵԾ ԴՐԱ ՎԵ-
ՐԱԲԵՐՅԱԼ ԱՐԴԵՆ ԱՍՎԵԼ Է, ՊԱՐԳԱՐԱ-
ՆՈՒՄՆԵՐ ՏԱԼՈ ԾՐԱՏԱԿՈՎ ՌԻՄԵՋԻՇ
«ԳԻՆԵ» ՏՐԱԳՐԱՏԱՆՅՈՒՆ։ ՎԵՐԺԻՆԻՍ ՏՆ-
ՐԵՆ ԿԱՐԵՆ ԱՎԵՏՅԱՆԾ ԽԻՍ ՎՐԵԼՎՎԱ-
ԵՐ ԹԵՐՔԻ ԼՈՒՍԽՆԾԱՅՄԱՆ ԴԱՊԱՐԵԳՄԱ-
ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԻՐԱՊԱՐԱԿՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱ-
ՎՈՒՐՅՈՒՆԻՑ, ԽԱԿ ՏՐԱԳՐԱՏԱՆ ՏՏԱՎԼ-
ԵԾ ԽԱՆԱԳՈ ԾՐԱՏԱԿՈՎ ՈՐԵԼ ՄԵԿՆ Ի-
ՐԵՆ ՀԻ ՌԽԵԼ։

- Նախ «Եվրասիա» հիմնադրամի ստացված գումարի մի մասն է դրամա նորի, մի մասը՝ վարկ։ Այդ գումարի մ չնշին մասն է դրամանորի։ Այսինքն եղարտավոր են վճարել այդ վարկի գումարները եւ տոկոսները։ Մինչդեռ «Դակական ժամանակն» ուներ դարտերուն 3 անգամ զերազանցում են դամանագրով սահմանված գումարը, ո դեղուում մենի շարունակում են օտքերի տողագործությունը։ Ըստ այդ դամանագրի, դարտը չտեսի է զերազացի օրաբերի Վերջին 5 համարների աժեքը 500 հազ. դրամը։ Տվյալ օրաբերի դեղուում այդ դարտը կազմում է 1 մլն դրամ։ Նույնական ասում է, դատաւաս է վճարել 800 հազ. դրամ Սակայն ինչո՞ւ է նա այդ ասում արանից հետո, եթե ստեղծված եմ ան-

«ԱԶԳ» ՕՐԱՄԵՌՈՅ
ԴՐԱՍՏԱԿՈՒԹՅԱՆ ԺԱ ՏԱՐԻ
Հիմնադրել է հրատավակի
«ԱԶԳ ՕՐԱՄԵՌՈՅ» ՍՊԸ
Երևան 375010, Հանրապետության 47
Հեռ.՝ 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱԼԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՑ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրին
ՅԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՌԱՋԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Դամակարգ. ծառայություն
/ հեռ. 582483
Հուշքօրյա լրահավաք ժառայություն
/ հեռ. 529353

 Apple Macintosh
համակազարյան օպուլյատը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիստերի ամրողական թե նաև նաև
կի արտադրությունը տոյագիր նաև ուղի միջոցով կամ ռադիոհեռուստաբանութեանը, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խսիր արգելում են, համաձայն ՀՀ հետինակային իրաւունքի մասին օրենից:
Նիստերը չեն գրախօսուում ու չեն
վերադառնում

«Հայաստան» հիմնադրամի մեծ
ու փոքր ճագակերպ

Ամփոփում՝ հոգաբարձուների խորհրդի նիստից հետո

Ինչուս արդեն *stեղեկացրել* եմ. orերս կայացավ «Հայատան» համահայկական հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի 10-րդ նիստը. որտեղ ամփոփվեցին անցյալ տարվա աշխատանքի արդյունքները: Հիմնադրամի գործադիր սնօթեն Վահան *Stեր-Ղետնյանը* երեկ ասուլիսի *էր* հրավիրել լրատվամիջոցներին՝ ներկայացնելու նորագար նիստում զնդունված որոշումներն ու առաջիկա ծրագրերը:

Գործադիր տնօրենի հավասմամբ՝ հոգաբարձուներն, ամփոփելով 2000 թ. Ֆինանսական ու ծրագրային հաշվետվությունների արդյունքները, բարձր են գնահատել կատարված աշխատանքը։ Նախ եւ առաջ, 1999-ի համեմատ արծանագրվել է գումարային մուտքերի աճ, որը կազմել է 30 տոկոս։ Նախորդ՝ 3 մլն 400 հազար դոլար մուտքի փոխարեն 2000-ի գումարային մուտքը եղել է 4 մլն 600 հազար դոլար։ Ըստ հոգաբարձուների՝ կանխատեսումների՝ 2001-ին այդ մուտքերն ավելի են մեծանալու։ Անցյալ տարվա առանձնահատկություններից եր նաեւ այն, որ կերպով ածել եր մնայուն հիմնադրամների թիվը՝ 2-ից հասնելով 8-ի։ Դիւցնենք, որ մնայուն են անվանվում այն հիմնադրամները, որոնք տվյալ հիմնադիր անծի, կամ նրա ցանկությամբ, որեւէ մեկ այլ անծի անունն են կրում, իսկ հիմնադրամում դադարանվող գումարն անծեռնմխելի է, քանի որ այս դեղինում օգտագործվում է միայն դրանից ստացված շահույթը։ Այսդիսով, մնայուն հիմնադրամների տաճակական ածին զուգահեռ տեղի ունեցավ նաեւ գումարային աճ՝ 80 հազար դոլարից հասնելով 840 հազարի։ Նորաստեղծ 6 մնայուն հիմնադրամները ստանձնել են գործադիր ազատամարտիկների ընտանիքներին կանոնավորագրես նղաս վճարելու ու արտավորությունը։

Կարգու դաշտավորությունը:
Ի դեռ, Կահան Stev-Նեւոնյանը
նշեց եւս մի ուշագրավ փաստ: Խախ-
կինում, ինչողեւ հայտնի է, հիմնադր-
ամին նվիրատվություններ էին ա-
նում բացառապես սփյուռքահայ
գործարար-բարերարներ, իսկ հայս-
տանյան գործարարները գրեթե լիո-
վին անմասն էին իրականացվող
բարեգործական ծրագրերին: «Դե-
ռուսամարարունների անցկացման
ժամանակ էլ, օրինակ, նվիրատվու-
թյունների հեղինակներն անհատ բա-
ղակացիներ էին՝ հասարակության ա-
մենատարբեր շերտերից, իսկ գործա-

Սակայն այսբանով «Դայաստան» համահայկական հիմնադրամի ծրագրերը չեն սահմանափակվում: Դաքորդ տարի մեծ ըուժով տոնվելու է կազմակերպության հիմնադրման 10-ամյակը: «Խոկ մեր առաջիկա ծրագրերից ամենանվիրականը, թերեւս, նորի անտառների վերականգնումն է», եղրափակեց հիմնադրամի գործադիր տնօրենը:

Եռն դեռևս չեն մասնակցել նվի-
տուր Դուռապահ
Նախի Հունանյանին իրավակ
Ավիգդը էջ 1
Նա հայսնեց, որ ըստ եռթյան իր ա-
ստղին ավարտել է եւ դատմածից բա-
ցի, մեկ առանձին գրավոր նյութ ու-
նի, որը վերաբերում է իրենց գործո-
ղության դատասներին ու նորատակ-
ներին եւ դիմք է հանձնի՝ բետական
գործին կցելու համար: Ավելացրեց, որ
իրաժարվում է նախաննական այն
առանցքային ցուցմունիներից, որոնք
հակասում են դատաննական ցուց-
մունիներին, իհեցրեց, որ դրանցից
արդեն իրաժարվել է նախաննության
մշակում:

Ենթագույն տերից Հ. Մարտիրոսյանն առաջարկեց շարունակել ցուցմունքները՝ սակայն առանց մեղադրանին գնահատական տալու: «Թող խոսի արարք կատարելու դատապահների ու նորատակների մասին, միջուցք կը նրբերդի դահլիճում ու կիանձնի», հայտնեց մեղադրող՝ նկատ ունենալով ամբաստանյալի ակնարկած գրավոր վերլուծությունը: Ամբաստանյալը տեղեկացրեց, որ հնոր դատանական ցուցմունքներն այլ կերպ եւ նառուցել եւ նման ընթացք յակնակե-

առքադասավալը: Օրս գտնու ու, որ որմա դեմք է խոսի, մեկ օր ժամանակ եւ անհրաժեշտ նման «լուրջ ցուցմունքների» դատաստվելու համար:

Ակնհայտ էր, որ Ա. Սարգսյանն ու մեղադրող կողմն ամբաստանյալին հումանական խոսել իրենց անցանկայի թեմային: Նմխաւննական մարմնի Վարած ննության ռուրջը, հումանական նաև, որ Ն. Դունանյանը իր դատաստած գրավոր նյութը՝ «91 թ. սեպտեմբերի 21-ից մինչև 99 թ. վեջը հայ ժողովրդին ցեղասումնական ենթարկելու, իշխա-

լով, գրավոր նյութը հետք չի վերցրել։
Նուան անորոշությունից համեմ կ. Դե-
միրճյանի իրավահաջորդի ներկայացու-
ցիչ Ալես Սարգսյանը, հետարրեվելով
ամբաստանյալը նախանձնական ցուց-
մունքներին անդրադառնալո՞ւ է, թե՞ ոչ
խանի որ աղացույցների հետազոտման
փուլում դրանի գնահատվելու են։ Ն. Հու-
նանյանը հիշեցրեց, որ նման փորձ ա-
րել է ցուցմունքներ տալու առաջին օրե-
րին, սակայն դատավարության մասնա-
կից կողմերը վաղաժամ են համարել
նախանձնական մարմնի բնությանն
անօրոպարանարությունը եթե օճնում են որ հե-

ասդրախառապը՝ օրեք գտնելու օք, որ որ-
մա դեմք է խոսի, մեկ օր ժամանակ Ե-
անհրաժեշտ նման «լուրջ ցուցմունքների» դատրասվելու համար:

Երեկ կառավարության դահլիճում բացված «Ոսկեզոր-ծություն-2001» ցուցահանդեսը իր ծավալով ու ներկայացվածքությամբ մեկ անգամ եւս աղացուցեց, որ ոսկեզորությունն ու ակնագործությունը Հայաստանի առաջնահերթ ավանդական, զարգացող ու հեռանկարային ոլորտն են: Ինչողևս ցուցահանդեսի բացմանը տեղեկացրեց Երեւանի ոսկեզական գործարանի Տնօրեն է-միլ Գրիգորյանը, տարեկան Հայաստան է ներկրվում 1,5-2 տոննա ոսկի եւ արտահանվում 80-120 մլն

Արկություններից մեծաբանացնումներ կատարելու արտահանելու

Ընդհանրապես, Երեկվա ցուցահանդեսը ավելի շատ հիշեցնում է ոչ թե արդյունաբերական, այլեւ մշակութային ցուցահանդես, եւ, թերեւ, դա եւ դատարք, որ Երեկ ցուցահանդես այցելած ՀՅ նախագահը (որը ներկա է եղել համանձան նախորդ բոլոր ցուցահանդեսներին) ավելի քան մեկուկես ժամ մասրանասն, ակնհայտ բավականությամբ ցըց ցուցասեղանից ցուցասեղան, մեկառնեկ գրուցեց ուկերիչների ու ակնազործների հետ:

ծել արտադրանքը համաշխարհային ուսուկաներ հանելու մասին, իսկ հարկային փոփոխությունների նախագիծը, որ ներկայացվել է ԱԺ Ինարկմանը, կնօւնակի «բոլոր խոչընդուների վերացում»: Նախագահը չի համարում ոսկերչությունը խոռոր ներդրումների հարմար ոլորտ: «Մա այն բնագավառն է, որտեղ դեմք է կարողանալ նոր տեխնոլոգիաների ներդրման, ուղեղի ավելի ակտիվ աշխատանքի ընորհիվ, ստեղծագործական աշխատանքով

Հայերս ուկերիչ ու
ակնազոր ազգ են

Ուկերչությունն ու ակնազո՞ծությունը
Հայաստանում, անկախ ամեն ինչից, զարգանում են

ԱԱՆ դոլարի դատասի արտադրանք: Այս ցուցանիշը ուկեզո՞ր ծությունն ու ակնագործությունը շարունակում են մնալ ՀՀ արտահանման ծավալներում առաջնային ոլորտներ: Դրան նղաստում են նաև այդ ոլորտներում առկա մի քանի հարկային արտնությունները, մասնավորապես, ԱԱՀ-ից ազատված է ոչ միայն արտահանվող աղբանքը, այլև ներփակությունը:

Այս տարվա ցուցահանդեսը թվով չորրորդն է Եւ Նվիրված է Հայաստանում Քիստոնեությունը տեսական կրոն ընդունման 1700-ամյակին, ցուցադրված որուն նմուշներ խորհրդանություն են Քիստոնյա Հայաստանն ու Քիստոնեական մշակույթը: Ներկայացված ծեռնարկություններն էլ, ի տարբերություն նախորդ տարիների, ավելի շատ են մոտ 50: Ընդլայնված են նաև նրանց «աշխարհագրությունը»: Ուստաստան, Իտալիա, Ուգրիական, Շուշինիսկ Թուրքիա: Կազմակերպիչների 73 ակնագործների ու ոսկերիչների միության (որն ունի մոտ 10 հազար անդամ) սվյաներով, այս տարվա ցուցահանդեսում հայտերի կտրուկ ավելացման դաշտառով դահլիճը չի բավարարել, եւ առաջ է եկել մշտական ցուցահանդեսային տարածք ունենալու անհրաժեշտությունը. ընկերությունները զբաղեցրել են նույնիսկ դահլիճի երկրորդ հարկը, որտեղ առաջին անգամ ներկայացված են դիզայներական, սարֆավորումների ու հումք վերամշակող ծեռնարկությունները: Այս տարի ստացվել են նաև մի քանի կարեւոր հայտեր՝ իրացնող կազմակերպություններից՝ Ուստաստանից, Ուկրաինայից ու Ուգրիականից, որոնք ցանկություն ունեն հայաստանյան ծեռ

«Մեկ տարում ես նկատելի փոփոխություններ եմ տեսնում այս ոլորտում: Այն խայլեցը, որոնք արվել են հարկային դաշտի կարգավորման առումով, նաև՝ ոսկերչյաների միության ավելի ակտիվ աշխատանքով, արդեն իսկ սկզբ են իրենց արդյունքը: Այս տարի նկատելի եր որպեսի ու դիզայնի աճ, կան հետարքի լուծումներ, եւ կարեւոր նոր տեխնոլոգիաների ներմուծում, որը շատ կարեւոր է, հակառակ դեմքում այս արտադրանքը մրցունակ չի կարող լինել միջազգային ռուկայում», ասաց Ռ. Քոչարյանը՝ ցուցադրությունները դիմելուց հետո: Նախագահը բազմից է հայտարարել, որ ոսկերչությունն ու ակնազորությունը Հայաստանի համար կարեւորագույն ավանդական ոլորտներ են, նաև հետարքի են ընտանեկան բիզնեսի զարգացման առումով:

մանել արտամին ռուկաներ», եղած փակեց նա: Նախագահը, ճիշտ մանրամասն նայեց նմուշներն ու հետարքները, բայց խոստվանեց, որ ոչինչ չի ընտրել: Նմանաղես ոչինչ չէր ընտրել նաև վաշարես Անդրանիկ Մարգարյանը, որը կառավարության նիստի ընդմիջումը նախարարների հետ անցկացրեց ցուցահանդեսային սրահում: Ընդհանրաղես, ցուցահանդեսի գեղարվեստական մթնոլորտը վաշարետին տրամադրել եր գեղարվեստական բնորոշումների. «Այս ցուցահանդեսն աղացուցում է, որ ամեն ինչ Հայաստանում այնքան վատ չէ, ինչորես դատկերացնում ենք: Լուսավոր կետեր ել կան, լուսավոր մարդիկ, որոնք ոչ միայն արտադրողներ են, այլև սեղծագործող, յուրահատուկ արվեստի գործեր ստեղծող»:

գագաթնական սուբյեկտականությունը

дизайнъ управлъ

Նաիրի Հունանյանին իրավական օգնություն զույց տվողները հայտնաբերվեցին

Author's address: Department of Mathematics

ուժեղ դմվար է դատկերացնելը։ Դիեցնենք, որ Ն. Չունանյանը դատապահան ունի, որի հայտարարության համաձայն դատապահնալը դեռևս իրենից իրավական օգնություն չակնկալել։ Երեկով նիստում այդ առաջքային հարցի բննարկման ժամանակ նա կրկին չափազանց զուագտնվեց՝ իր դատապահային շիռտելու անգամ, թե որը կարող էր ավելի օգտակար լինել նրա համար՝ իր դատկերացրած ծեւով ցուցմունիները կառուցելը, թե՝ մեղադրողների խորհրդին հետևելը։ Դատավորը կարծ ընդմիջուայիտարարեց՝ կողմերին հնարավորություն տալով կողմնորոշվելու, թե ցուցմունիներ տալու ո՞ր սարքերակով առաջնորդվի ամբաստանյալ Ն. Չունանյանը։ Ընդմիջուայիտից հետո «կողմնորոշված» մեղադրողները Ն. Չունանին առաջարկեցին ցուցմունիները շարունակել այսպես, ինչորու մկան ու սակայն առանց գնահատականների։

Դակուել են մնացել:
Դատավարությունը կշարունակվի
Երկուարքի օր:

Orberu Աժ-ում ներկայացված
դեսական գույի մասնա-
վորեցման 1998-2000
թվականների ծրագրի հաշվետվո-
թյան հրադարակմամբ արձանագր-
վեց, որ ՀՀ-ում երեք տարվա ընթաց-
քում սեփականաշնորհումն իրակա-
նացվել է 50 տոկոսով, արդյունքում
դեմքությունը է մուտքագրվել ընդամե-
նը 6 մլրդ դրամ, տարեցարի մեծա-
նումը են մասնավորեցմանը խոչըն-
դուռող համզամանները, ծեռնար-
կությունները ժամանակի հետ դառ-
նումը են անհրադույց, կուտակում են
հսկայական ֆինանսական դար-
սավորություններ, փոփանում են

սի շակով. Եկան 9 մարտ, 9 օրեթևս
գնեցին ու գնացին:

Դ. Վարդանյանի կարծիքով, դեմք
է վերջադիս հստակեցվեն նաև
ծեռնարկությունների ֆինանսա-
կան դարտավորությունները, որոնք
երբեմն գերազանցում են նրանց ի-
րական գինը: Պարտերի կուտակմա-
նը հաճախ նղասում են նաև
տնօրեններն իրենք, որովսպիս ծեռ-
նարկությունը կամ չմասնավորեց-
վի, կամ եթե մասնավորեցվում է,
առաջ միայն իրենց: Այդտեղից էլ
ըստող մեկ այլ խնդիր՝ սնանկացող
ծեռնարկությունները: «Փաստորեն
սնանկացման մեխանիզմն այսօր

Տուի է ծեռներեցության զարգացմանը, բան նողասրում»:

14 լավագույն
ձեռնարկությունները եւ^ո
գրավիչ չե՞ն

Դայաստանյան ծեռնարկություն-ների շահ դժվարությամբ ու դանդաղ սեփականացնորհնան ամենացայտուն օրինակները, թերևս, անցյալ տարի սեպտեմբերի 30-ին կառավարության որոշմամբ մասնավորեցման դրված 14 հայաստանյան կարեւոր ծեռնարկություններն են: Դրանց մասնավորեցումը դեմք է ավարտվեր հու-

Ձեռնարկությունները սարեցաւի
կորցնում են իրենց գրավչությունը

Պետությունն իր ունեցվածքի շեռքը կրա՞կն է ընկել. ՀՀ պետական գույի կառավարման սահմանադրության վեհականությունը

միջոցներ եւ այլն: «Ազգի» հետ
գրուցում ՀՅ ղետական գույի կա-
ռավարման նախարար Դավիթ Վար-
դանյանն իր մեկնարաբանություննե-
րում ես խիս եր: Ըստ նրա, մասնա-
վորեցման տեմպերը շատ դանուած
են, խոշոնդուները՝ բազմաթիվ, հե-
տեւարար, դետությունը դեմք է զնա-
հնարավոր զիջումների, լուծումնե-
րի, որդեսզի ծեռնարկությունները
դառնան գրավիչ: Ըստ նրա կա լուծ-
ման երկու ճանադարի նոր զնային
խաղաղականություն եւ դարտավո-
րությունների նկատմամբ հստակ վե-
րաբերմունք: Դետությունը դեմք է
ընտրի նաև, թե ինչ է սղասում սե-
փականաօնորհումից բյուջեն լո-
ւն՝ թե՝ աշխատասեղեր ստեղծել:

Մինչեւ 2003-ը մաս-
նավորեցումը դեմք է
պահպանվել:

Նախարարի հավատմամբ վերնիշյալ մուտքումներն ընդհանուր առմամբ դրվել են նոր 2000-2003 թթ. մասնավորեցման ծրագրի հիմքում: Այստեղ ընդգրկված են 900 ծեռնարկություններ ու օբյեկտներ, որոնցից մոտ 700-ը

զործում է որդես մասնավորեցման
մեխանիզմը, ընդ որում էժան մա-
սնավորեցման. ծեռնարկությունը
համարվում է սնանկ, զնում է լու-
ծարում, այսինքն փոտիացում,
սնանկ է համարվում ու ամբողջ
գույքը վաճառվում է»: Մի խոսնկվ.
մասնավորեցման զորժընթացում
առկա է խնդիրների մի փակ շղթա,
որին ամբողջական լուծում դեմք է
տրվի: Նախարարությունը կազմել է
առաջարկների փաթեթ, որը մոտ 10
օրում դեմք է ներկայացվի կառա-
վարության ննարկմանը:

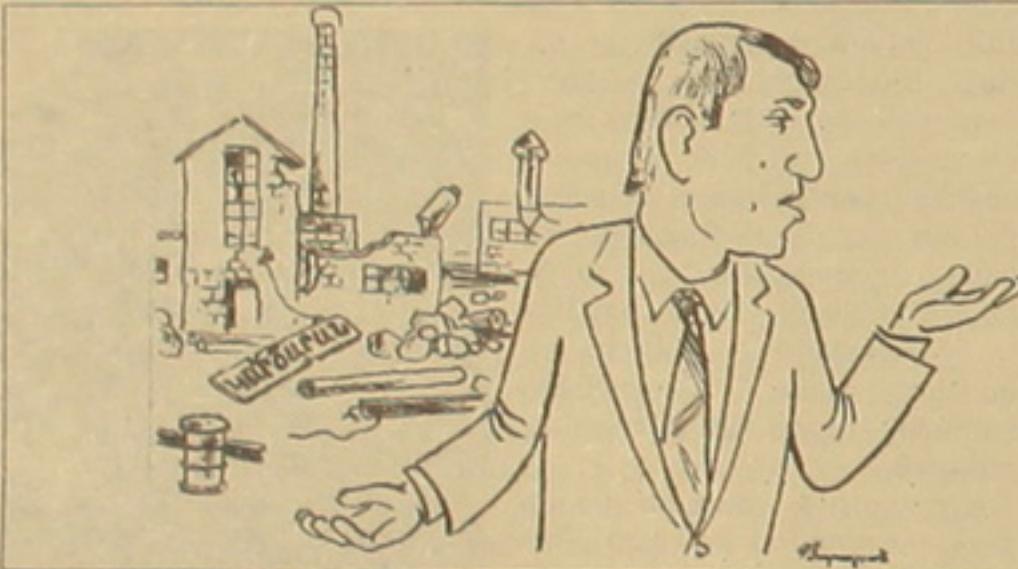
Ծիսի 1-ին, բայց այսօրվա դրությամբ 14-ից միայն 4-ն է սեփականաւորությանը՝ «Դաշտավակին» (տեղացի մի ներդնողի կողմից), «Դրազդանցեմենտը» («Միկա Արմենիա»-ի կողմից), Գյումրիի մանվածքային ֆարմական, «Արմենմուռորի» մասնավորեցման որուումն էլ կառավարությունը մոտ օրեւ կկայացնի: «Արմավիրավակին» ու Երեւանի ոսկերչական գործարանն էլ մասամբ են մասնավորեցվել: Առաջինի ընդամենը մի մասնաւորությանը է վաճառվել ամերիկյան մի ընկերության, իսկ Երևանու

Արժեքոբերի տոկայի
մասին օրենքը՝
մասնավորեցման
խոշընդու

Դահական իիմնարկներ եւ այլն: Որուներն էլ հանվել են ծրագրից մի խնի ժինարարական կազմակերպություններ. Սարեմատիկական մեթնաների ինստիտուտը. Չարենցականի հաստոցաշինականը եւ այլն: Նոր ծրագրում փոխվել են նաև որոշ դրույքներ ու մոտեցումներ: Նոր ծրագրում հսակ գրված է, որ 2003 թ. ին մասնավորեցումը դեմք է ավարտվի: Սակայն, դատելով անցած սեփականաշնորհման դանդաղ տեմպերից, այսօր արդեն դժվար է ասել, թե կավարտվի՞ երես տարում: Ըստ Դ. Վարդանյանի, եթե մասնավորեցումը չարագանա, դետական սեփականության փոփացումը կարունակվի, եւ կզա մի դահ, որ վաճառելու բան չի մնա, ինչորս լինում է առ դեմքերում: Օդինակ, առ են այն դեմքերը, երբ մարզեցում գրանցված օրիենտը կա, անունը կա, ամանունը չկա:

Դ. Վարդանյանի կարծիքով, մասնավորեցնան նյուու խոչընդուներից է նաև «Արժեքաբերի ու կայացնասին» օրենքը, որի հիմքում ընկած է արժեքաբերի ու կայացնասին գաղակարը, ինչը Դայաստանում չի կայացել ու չի կայանա առաջիկայում: Պատճառները բազմաթիվ են, ամենակարեւորը նախ դեմք է բաժնետիրական ընկերությունները կայանան, մինչդեռ դրանց նույնիսկ կայացնան միտումը չկա, կորորատիվ համագործակցված աշխատանիթ օրինակ նույնիսկ մատների վրա չի հաշվում: «Դիմա դա համարենք բացասական երեւութ եւ սկսենք դայլաբե՞լ դրա դեմ, թե՞ դա համարենք իրողություն եւ մնացած խաղի կանոնները հարմարեցնենք դրան», հարցում է Դ. Վարդանյանը: Նա կարծիքով, արժեքաբերի ու կայացնասին օրենքը դեմք է մասնավորեցնան մրա բարունի ուղարկում:

Նախարարի կարծիքով առաջին խոչընդուն ծեսնարկությունների ոչ իրատեսական գներն են: Դրան հաշվարկվում են իիմնականում հաշվեկտորային մեթոդով, սացվում է ուղարկան գնի հետ ոչ մի կար չունեցող գին: Այդ նույն դաշնարով մինչ այժմ մասնավորեցման դրված փոփոք ու միջին օրիեկտների ընդամենը 20-30 տոկոսն է վաճառքել: Ինչ վերաբերում է աճուրդներին, դրամ, ըստ նախարարի, գնորդներ չլինելու դաշնարով այսօր արդեն դարձել են անհմասն ծեւական: Օրինակ, վերջերս 57 թենգակայաններ դրվեցին աճուրդով գնահատված արժեքի 50 տոկոսներում առաջարկած գույքաներու ուղղութեանը դրանով գործընթացը բավականին կրծկարանա: Օրենքով դաշտադրվում է, որ մասնավորեցումը տեղի ունենա բռներային ընկերությունների միջոցով, իսկ դա սխալ է: Պարտադրվում է նաև ցանկացած բռներային ընկերության, որն առուսայի անդամ լինի, առեւտուր միայն բռնսայում կատարվի, իսկ ամբողջ աշխարհում ննան բանչկա: Ընդհանրապես «այդ օրենքը լորրիզմի արդյունք է և ընդունվել է առանց այսօգվա Դայաստանի սնտեսության իրական խաղի կանոնները հասկի առնելու»: Մի խոսքով «արժեքորերի ուղարկայի մասին օրենքը այսօր ակելի շատ խուսնորդ է»:

շույս և ըստից ու սասսակոց ցումն իրականացնել մանրակրկի ծետվ հնարավոր գնորդների ուսունասիրությամբ, քանակցություններվ, այն, ինչ կատարվեց քաշից ցանցերի դեմքում:

զԱՅԻՆ ՄՈՒՐՈՅԻ

Ապահովագործություն

ԿԱՏԵղծվի ՏԱՏԵՍԱԼԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ՝ ԵՐԿԱՍԻԾԱՆ ԽԱՄԱԼԿԱՐԳՈՎ

Հայաստանում Ներկայիս ընդհանուր իրավասուրյան ևնտեսական գործերով Վերաբննիչ դատարանն առաջիկայում կփոխարինվի ևնտեսական դատարանով։ Այն գործելու է ընդհանուր դատական համակարգի կառույցում, սակայն Երկաստիճան համակարգով։ Տնտեսական գործերը թնդելու են առաջին ասյանի կարգով, իսկ նրա կողմից կայացված դատական ակտերը կարող են բողոքարկվել վճռաբեկ դատարանի բաղադրական եւ տնտեսական գործերով դաշտային։ Դատական ակտերը բեկանվելուց հետո կրկին Վերադարձվելու են տնտեսական դատարան, որն այս անգամ գործը թնդուրյան է առնելու դատավորների կոլեգիալ կազմով (երեք դատավորի) եւ Վերաբննուրյան կարգով։ Դամաձայն օրենսդրական նախագծի, մայրաքաղաքից բացի տնտեսական դատարանը հավանաբար նույնական կունենա նաեւ որու մարզերում։

ՀՅ տնտեսական գործերով Վերաբննիչ

թյան որակը եւ դատական ակտերի որակը դատաված մակարդակին չեն համապատասխանում։ «Մենք ստանում ենք «յնտեսական» գործեր եւ ստիպված ենք լինում կրկին թնդուրյան առնել ամբողջ ծավալով, հակառակ դեմում դժվար թե ծիս վճի գանի», տեղեկացրեց տնտեսական գործերով Վերաբննիչ դատարանի նախագահը։ Պրն Սանուկյանի ասելով, տնտեսական գործերով Վերաբննիչ դատարանի վեց դատավորների կրթական ցենզը մոտ է մասնագիտականին։ Դատավորներից 3-ը նախկինում դետական արքիսր են աշխատել, մեկը գերազույն դատարանի (ԳԴ) բաղ. գործերով կոլեգիայի անդամ էր, մեկը՝ նոտար, մյուսը՝ ԳԴ-ի Վարչական աշխատող։

Դատարանում ընդունված է իրենց գործունեուրյան արդյունավետուրյունը զնահատել կայացրած դատական ակտերի կայունուրյամբ, եւ որն Սանուկյանը նույնութեա այս հանգամանից յափանից ընտելով փաստում է տնտե-

դատարանի նախագահ Հովհաննես Սանուկյանը մեզ հետ ունեցած գրուցում նշեց, որ Ներկայացված տնտեսական դատարանի կառուցվածքը ճկուն դատական համակարգ ստեղծելու հնարավորություն է ընծոռում: Այս կառուցվածքը, նրա ասելով, երկու մեծ առավելություն է տալիս ծենարկաերեխն կկարողանան արագ լուծել տնտեսական վեճերը, բողոքարկելու դեմում անգամ մեկամսյա ժամկետ է նախատեսվում գործի հնության համար: Բացի այդ, Վիճող սուբյեկտը հնարավությունը է ստանում մեր լուծե

սական գործերով վերաբննիչ դատարանի ակնհայտ առավելությունն առաջին ասյանի նկատմամբ: Այսպես, 2000 թ. ընթացքում վերաբննիչ դատարանի կայացրած 177 վճիռներից 93-ով դատարանն առաջին ասյանի վճիռների համեմատությամբ այլ բովանդակային վճիռներ է կայացրել, 13-ով՝ մասնակի է փոփոխվել: ՀՀ վճարեկ դատարանի ամփոփիչ արդյունելությունը, տնտեսական վերաբննիչ դատարանի վճիռները 66,7 տոկոս կայունություն ունեն:

Թեուել տնտեսական մերժմանի ուս-

զորային է սատու զօնը լուսը մասնագիտացված դատավորների կողմից, որը փորձացնում է սխալվելու հավանականությունը:

Ներկայումս Ազգային ժողովում գտնվող այս օրենսդրական փարերի նախաձեռնությունը դատկանում է ՀՀ կառավարությանը: Տնտեսական գործուղ վերանոնիչ դատարանի նախագահը նշեց, որ մասնագիտացված դատարանի սեղծումը ՀՀ Սահմանադրության 92 հոդվածի դահանջն է, որ մինչ օրս չի կատարվել եւ փորձ է արկու գործող օրենսդրությունը համադատասխանեցնել Սահմանադրությանը: Բացքողումն արձանագրել են նաեւ միջազգային կազմակերպությունները՝ իշխանությունների ուսադրությունը հրավիրելով այս ոլորտում հնարավոր փոփոխությունների նոյակահարմարության վրա:

Մասնավորապես ՄԱԿ-ի 2000 թ. մարդկային զարգացման ազգային գեկուցում արձանագրվել է. «ՀՀ Սահմանադրությանը նախատեսված էր ստեղծել Տնտեսական դատարաններ, սակայն իրականություն ստեղծվեց միայն վերանորոգի Տնտեսական դատարան, որի դատանորոգ մասնագիտական դժվարություններ են առաջացել Տնտեսական վեճերը դատական կարգով լուծելու հիմքում»:

Մասնավորապես ՄԱԿ-ի 2000 թ. մարդկային զարգացման ազգային գեկուցում արձանագրվել է. «ՀՀ Սահմանադրությանը նախատեսված էր ստեղծել Տնտեսական դատարաններ, սակայն իրականություն ստեղծվեց միայն վերանորոգի Տնտեսական դատարան, որի դատանորոգ մասնագիտական դժվարություններ են առաջացել Տնտեսական վեճերը դատական կարգով լուծելու հիմքում»:

Մասնավորապես ՄԱԿ-ի 2000 թ. մարդկային զարգացման ազգային գեկուցում արձանագրվել է. «ՀՀ Սահմանադրությանը նախատեսված էր ստեղծել Տնտեսական դատարաններ, սակայն իրականություն ստեղծվեց միայն վերանորոգի Տնտեսական դատարան, որի դատանորոգ մասնագիտական դժվարություններ են առաջացել Տնտեսական վեճերը դատական կարգով լուծելու հիմքում»:

Ըստ դրս Սանուկյանի, սնտեսական մասնագիտացված դատարանի ստեղծման համար հիմք հանդիսացած երկրորդ կարենուագույս խնդիրն այն է, որ առաջին ասյանի դատավորների մասնագիտական բացակայության հետանիով սնտեսական օրոքերը լինեն: Սակայն հավասացած է, որ սնտեսական աշխուժության դեղուու դատարաններում սնտեսական գործերի հոսքը կմեծանա, հետեւաբար նաև մասնագետ փաստաբանների դահիանցարկը:

**ՀՅ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ԵՎ ԲԱԺՆԵՏՈՄՄԵՐԻ
ԱԶԱՏ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱԿՈՐԵՑՄԱՆ Է ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՑՆՈՒՄ**

N	Ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության տեսակը	Մասնա- կութե- ման ծեփ	Մասնավոր- թեցվող գույին գնահատվ. արժեքը (հազ. դրամ)	Մասնավոր- թեցվող գույին նվազ. գինը (%) կամ (հազ. դրամ)	Մասնավոր- թեցվող բամետեի խնակը	Պարտա- վորու- թյուն- ներ (հազ. դրամ)	Մասնավորեցման		Զբա- ղցած հողա- ս- րածը	
									Ակիզիրը	ալարը		
1	«Արմավիրի մանկական սու- մատուցական որոշկինիկա» ՊՓԲԸ	Արմավիրի մարզ, ք. Արմա- վիր, Սայաթ-Նովա 23	Մասնավորական ծառայություն	մարզության մասնակիր	774194	774	841	29.03.01	29.03.01	22.05.01	չունի	
2	«Վաղարշապահ սրոմատոլո- գիական որոշկինիկա»ՊՓԲԸ	Ք. Էջմիածին, Արարեկյան 20ա	Մասնավորական ծառայություն	մարզության մասնակիր	3907	977	3907	4001	29.03.01	29.03.01	22.05.01	չունի
3	«Վայոց Չոր» ՓԲԸ	Վայոց Չորի մարզ, ք. Եղեգ- նաձոր, Սիկոյան 16	Շինարարություն	մարզության մասնակիր	27634	6910	27634	32819	29.03.01	29.03.01	25.05.01	116
4	«Այգ» ՓԲԸ	Ք. Երևան, Նուբարաշենի հանձնի 1	Տաճամանական ծառայություն	մարզության մասնակիր	76528	38264	76528	3100	29.03.01	29.03.01	25.05.01	42
5	«Դ. Դարույնյանի մանկական առողջա- րական մանկական առողջա- րական» ՊՓԲԸ	Մարածունի մարզ, գ. Բյուրական	Առողջարանային գործունեություն	մարզության մասնակիր	15279	11460	15279	12977	29.03.01	29.03.01	29.05.01	5
6	«Ամահիս հանգսյան տուն» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ստեփանա- վան, Անտառային 1	հասարակական հանգսյան կազմակերպություն	մարզության մասնակիր	65360	32680	65360	657	29.03.01	29.03.01	29.05.01	4
7	«Սոնց» մանկական առողջա- րական» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, գյուղ Գյուլ- ազարակ	հանգսյան կազմակերպություն	մարզության մասնակիր	49663	24832	49663	7824	20.04.01	20.04.01	29.05.01	7
8	«Հինամառօրության» ՊՓԲԸ-ի N 1 դահեստային տեղամասի հիմնական միջոցների օսարում	Մարաշի մարզ, ք. Մասիս, Գործարանային 7	-	մարզության մասնակիր	152053.4	76026.7	-	-	20.04.01	20.04.01	01.06.01	31
9	«Հինամառօրության» ՊՓԲԸ-ի N 2 դահեստային տեղամասի հիմնական միջոցների օսարում	Մարաշի մարզ, ք. Մասիս, Գործարանային 7	-	մարզության մասնակիր	49444.8	27222.4	-	-	20.04.01	20.04.01	01.06.01	4.9
10	«Հինամառօրության» ՊՓԲԸ-ի N 3 դահեստային տեղամասի հիմնական միջոցների օսարում	Մարաշի մարզ, ք. Մասիս, Գործարանային 7	-	մարզության մասնակիր	190396.9	95198.5	-	-	20.04.01	20.04.01	01.06.01	5.7
11	«Գյումրիի խաղաքային կա- ռույցների ուղենաս» ՊՓԲԸ	Ծիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Գարեգին Ա.2	Ծիրակի վերանուություն	մարզության մասնակիր	29329	14665	29329	4326	20.04.01	20.04.01	05.06.01	1.113
12	«Բենների տանսուրային առանձան» ՊՓԲԸ	Երևան, Մրցակի 73	բնության տաճարային առա- նձան	մարզության մասնակիր	88359	44180	88359	28175	20.04.01	20.04.01	05.06.01	2.9956
13	Լուծարվող «Վանաձորի հա- ցարմունում»ՊՓԲԸ-ի N 1 տե- ղամասի գույքը	Ք. Վանաձոր, Գր. Լուսա- վորչի 1	-	մարզության մասնակիր	23994	6000	-	չունի	27.04.01	27.04.01	06.06.01	3300Ը
14	Լուծարվող «Վանաձորի հա- ցարմունում»ՊՓԲԸ-ի N 2 տե- ղամասի գույքը	Ք. Վանաձոր, Գր. Լուսա- վորչի 1	-	մարզության մասնակիր	42752	10700	-	չունի	27.04.01	27.04.01	06.06.01	5448Ը
15	Լուծարվող «Ալավերդու ավտո- տեխսասարկում» ԴՀ-ի գույքը	Լոռու մարզ, ք. Ալավերդի, Թիվիսյան խճ.	-	մարզության մասնակիր	9293	2325	-	չունի	27.04.01	27.04.01	08.06.01	3500Ը
16	Լուծարվող «Դայամիս» ՊՓԲԸ-ի գույքը	Մարաշի մարզ, գյուղ Դայամիս	-	մարզության մասնակիր	2050129	5125.32	-	-	20.04.01	20.04.01	08.06.01	4.1
17	Լուծարվող «Կաղաքայի կոմունա- լ մատուցում»ՊՓԲԸ-ի բաղ- դի-վացքառաւուն իր սարա- վորմներով	Մյունիի մարզ, ք. Կաղաք	-	մարզության մասնակիր	10607.5	2651.8	-	չունի	27.04.01	27.04.01	08.06.01	353.57Ը
18	«Գիտա-արտադրական համա- լիր» ՓԲԸ	Ք. Երևան, Կոմիտասի 51	գիտա-արտա- դրական համալիր	մարզության մասնակիր	4815148151	48151	160.2	27.04.01	27.04.01	12.06.01	0.041	
ԸՆԿԱՄՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԵԸ												
19	«Աղարանի ԲՈՒՏԱՏ» ՊՓԲԸ	Մարածունի մարզ f. Աղարան, Գյոյի փ. 1	բնուառության մասնակիր	ԲԱԲ	38181	50%-ից ավելի	38181	13279	-	-	-	0.77
20	«Սեփանավանի ԲՈՒՏԱՏ» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Սեփա- նավան, Բաղրամյան 145	բնուառության մասնակիր	ԲԱԲ	62735	50%-ից ավելի	62735	1644	-	-	-	1.7
21	«Ձեմուկի ԲՈՒՏԱՏ» ՊՓԲԸ	Վայոց Չորի մարզ f. Ձեմուկ	բնուառության մասնակիր	ԲԱԲ	62046	25%-ից ավելի	62046	4730	-	-	-	2.4
22	«Արփիկի ԲՈՒՏԱՏ» ՊՓԲԸ Գործարանային 2	Ծիրակի մարզ, ք. Արփիկ,	բնուառության մասնակիր	ԲԱԲ	99288	25%-ից ավելի	99288	3578	-	-	-	3.1
23	«Սղանձու» ՊՓԲԸ	Սյունիի մարզ գյուղ Տաթե	էլեկտրոն. սար. արտադրություն	ԲԱԲ	5654	25%-ից ավելի	5654	179	-	-	-	0.2355
24	«Արեւ» ՓԲԸ	Մարածունի մարզ f. Աղարան, Գյոյի 20	արտադրություն	ԲԱԲ	39251	25%-ի չափով	39251	23073	-	-	-	3.85
25	«Արովյանի ԲՈՒՏԱՏ» ՊՓԲԸ	Կոտայի մարզ, գ. Սայակովսկի	բնուառության մասնակիր	ԲԱԲ	109616	50%-ի չափով	109616	29062	-	-	-	2.8
26	«Սեւանի ԲՈՒՏԱՏ» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիքի մարզ, f. Սեւան, Նաիրյան 191	բնուառության մասնակիր	ԲԱԲ	34491	25%-ից ավելի	34491	8175	-	-	-	1.8
27	«Վարդենիսի Հ-2» ՊՓԲԸ-ի տեսական բաժնեմասը	Գեղարքունիքի մարզ, f. Վարդենիսի Լեռնազործների 17ա	շինվանուության մասնակիր	ԲԱԲ	2952	25%-ից ավելի	2952	2795	-	-	-	0.4435
28	Արփիկի «Բերրիություն» ԲԲԸ-ի 34% դես. բաժնեմասը	Ծիրակի մարզ, f. Արփիկ	առեւտուր.	ԲԱԲ	5232	-	1090	8073	-	-	-	3
29	«Ազրուասարկում ԱԱ-ի Ախույսանի ցը. միավորում» ԲԲԸ-ի 34% դես. բաժնեմասը	Ծիրակի մարզ,<br										

